

RĘKOJEŚĆ (22) *sb f*

o oraz e jasne.

sg *N* rękojeść (15). ◇ *G* rękojeści (3). ◇ *I* rękojeścią (2). ◇ *pl A* rękojeści (1). ◇ *I* rękojeściami (1).
Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XIX w.

Część przedmiotu, za którą się trzyma; uchwyt, poręcz; capulum, capulus, manubrium Miecz, Mącz, Calep, Cn; tenaculum Miecz, Cn; ansa Mącz, Cn; ansula Calep (22) : Iuhrowie y drudzi tam przebywaiąci [...] zęby ich [morsów] ktore są barzo ciężkie flą do Moskwy potim do Tatarow y do Turek, y czynią z nich okładziny do mieczow y do szabli, aby dla ciężki rękoieści tim razniejże były. MieczGlab 61; Mącz 37b [2 r.], 38b, 103c, 133c, 209b; SkarŻyw 558; Calep 73b [2 r.], 638a; [InwSzlachKal 1580 nr 38].

rękojeść czego (2): Szyroką [łuską jesiotra] okładaią siodła Tatarowie [...] drobnieyszą/ szable/ nożny/ y rękoieści gich. FalZioł IV 35c; Capulus item, Manubrium gladii, quod manu capiatur – RekoieŹe [!] bronie. Calep 163a.

rękojeść do czego (1): RękoieŹsz srebrna do Kropidla mieŹczy zlocziŹta WyrpKr 54v.

rękojeść u czego (7): Murm 136; Lorica, lignum circa gradum, quo sustentamur manibus, rąkoiescz v wschodv BartBydg 83b, 111b; Ansa, Ucho/ álbo/ RękoyeŹ v káždego naczinia. Mącz 10d, 28b; Calep 143a, 1007b; [Ci wczynili máŹ thákową/ kthorą hántáby álbo rękoieŹi v drzwi námázywáli/ ktorąby Źie ċi záráziwŹy vmieráli/ ktorzybykolwiek Źie ich dotykáli. SchneebAnt O].

Przysłowie: Arripere ansam, UŹkák/ álbo rękoyeŹi Źie dochwyćiċ/ to yeŹt/ przyczyny y czáfu nie opuŹzczák/ pochop wziák. Mącz 346b.

Cf [RĘKOJEŚM]